

X L I I I.

Brief van de Gecommitteerde Raaden van Zeeland, aan Prins Willem I. van Orange, houdende hun advys nopens de wederlegging van het Placaat van proscriptie, door den Koning van Spanje, tegen gemelden Prins uitgevaardigd (1).

25 September 1580.

Doorluchtige, Hooch geboren Vorst, Genadige Heere!

Alzo die looze ende quade practycken des Vyants nergens el toe en tenderen (naerdien hy ons in onse eendrachticheyt nyet magtich

(1) Uit de punten van Beschryving, door de Gecommitteerde Raaden van Zeeland, in het laast van September 1580, aan de Leden van Staat afgezonden, blykt het, dat de Prins, kort te vooren te Vlissingen zynde, uit zekere onderschepte brieven van den Cardinaal van Granvelle, was gewaar geworden, dat men bezig was met den ban tegen hem uit te vaardigen: naderhand hadt hy een afschrift van dien ban aan de Gecommitteerde Raaden gezonden, en hun advys begeert, het welk vervat is in het stuk alhier uitgegeeven; de Staaten van Zeeland besloten daar op den 12 October, „ dat deeze „ proscriptie Staatswyze moest beantwoord worden, voor „ naamelyk in de punten raakende de Generaliteit, ook „ die, welke tot onschuld van zyne Excellentie dienen „ bewezen te worden, om daar mede te weeren alle „ voortvonnis tot veroordeeling van de Gemeene Zaak,

tich en is) dan om ons te scheuren by alle dif-
 fidentien ende misverstandt, overmits hem,
 God betert, 't zelve welgevallen is, dat deur
 misleydinge van eenige, onder pretext van de
 Religie, eenige Provincien van de Generali-
 teyt zyn afgeweken, soo en cesfeert hy nyet,
 om by alle subtyle vonden, die resterende Pro-
 vincien van elckanderen te scheyden, om al-
 soe van d'een vóór, en d'ander naer, meester
 te werden. Ende want hem 't zelve qualyck
 mogelick is, ten zy, dat men die benemen al-
 le

„ san allen en een ygelyk, ook Verften en Potentaaten”.
 Ter Generaliteit schein men dit stuk met minder harte-
 lykheids te behandelen; want den 13 December, deedt
 de Prins een voorstel, om zyne Verantwoording te laa-
 ten drukken, en men verschooft de Raadpleeging tot den
 volgende dag, wanneer de Raadsheeren van de Warch,
 Somere, van der Myle, en van Dielen werden verzogt,
 de apostille op het verzoek van den Prins te ontwerpen,
 welke apostille den 17 December is vastgesteld, in de
 Resolutien der Vergadering in het Fransch, maar over-
 eenkomende met het Nederduitsch, uitgegeeven by *Boa*
XVIB. bl. 251 [17] en den 16 dier maand verklaarden de Af-
 gevaardigden van Gelderland en Utrecht, niet gelaft te zyn
 om deeze apostille goed te keuren, als zynde die zaak onder
 hunne Volmagt niet begreepen. Hoort verhaalt *Nedel.*
Hist. 17 B., dat de Prins den Staaten Generaal verzogt
 heeft, „ dat zyne Verdediging van hunnen wege mogt
 „ uitgegeeven worden, maar dat men 'er zwaarigheid
 „ in vondt, vermits sommigen zig stooteden aan de
 „ schorheid der uitdruckingen, en ook zelden, geene
 „ byzondere zekerheid te hebben van de schandelyk-
 „ heden, waar mede het Huis van Oostenryk bevielt
 „ werdt”: schoon dit niet gevonden wordt in de Reso-
 lutien der Staaten Generaal, schynt 'er egter iets der-
 gelyks gebeurd te zyn, ten minsten blykt het uit de No-
 tulen van den 14 December, dat men over de Propo-
 sitie van den Prins *genegatiseerd* heeft, waar op gevolgd is
 de apostille boven gemeld.

Je conductie van Regieringe, en ordre in hun-
 ne saecken, om die autoriteyt van de zelve
 Regieringe ende ordre, soo cleyn en sober als
 die noch is, (d'welck God geclaecht moet
 zyn) geheel te renverferen: soo bevinden wy,
 by die Proscriptie ons by Uwer Vorstelicke Ge-
 nade overgesonden, dat hy daerom hem vat
 directelick aen Uwer Vorstelicke Genade's per-
 soon, die selve onder veel andere calumnieuse
 en injurieuse leugenen, soeckende odieux te
 maecken ende te crencken, oock door valsche
 tenticht van mishandeling van gelde, om ons
 gepriveert hebbende van een vertroude Hooft
 ende Conducteur, eer onse saecken eenigen
 standt genomen mogen hebben ter voorsz. Re-
 gieringe, 't zy by oprechtinge van een ge-
 meyn vast Collegie, onder goede Politie, oft
 by de acceptatie van den Hertoge van Alen-
 çon, oft andersins, ons alsoe gans ende gaer
 te confunderen ende te turberen: Om 't wel-
 ke te beletten, alsoe ons dunct geheel preju-
 diciabel der gemeyne saecke ende querele te
 wezen, dieselve als met een voorvonnisse te
 laten condemneren ende bannen, op Uwer
 Vorstelicke Genade's persoon, en dat wy be-
 mercken vuytter intentie der voorsz. Proscrip-
 tie, dat die indirectelick is streckende tegen
 alle goede Voorstanders des Vaderlands, die
 oock in 't minste hun zullen hebben onderwon-
 den, van wat Religie die doch dan zyn zullen,
 ende oock principalick tegen die ghene die
 van ander Religie zyn dan van de Roomsche
 Kercke, wesende ons meer dan kennelyck die
 onschult van Uwe Vorstelicke Genade, zun-
 derlinge oock in de handeling van den gelde.
 Om die eere van den dienst Godes (daer wy
 boven

boven al haer behooren te trachten) vooren te staen, mitsgaders tot conservatie van de Liberteyt des Vaderlands, ter besohermensise van ons, onse vrouwen, kinderen ende goeden, ende in summa ter behoudensise van 't voordeel d'welck wy hebben, naest Godt, van Uwer Vorstelicke Genade's persoon (wyen God wil lang voorspoedich ende gesont gespaeren) so dunct ons, onder correctie, alleenlyck by forme van advys, aengesien die onnooselheyt en goet fondament van onser aller saecken tot onser aller ontschuldige, dat die voorz. Proscriptie behoort oock gejustificeert ende beantwoort te worden *Staetsgewyze*, ten welcken fyne wy daer op beschryvinghe gedaen hebben, tegen den ixen Octobris naest commende, mitsgaders om die wachte van Uwe Vorstelicke Genade, zoe te voet als te peerde, te verstercken en wel te doen betaelen. Van de Resolutie die alhier daer op vallen zal, en zullen nyet naerlaeten Uwe Vorstelicke Genade ierstdaechs te veradverteren. Ende alzoe wy duchten, dat Uwe Vorstelicke Genade, naer die swackheyt van den mensche, eenige aenvechtinge heeft in dese adversiteyt, daer deur de gesontheyt des lichaems soude mogen worden verhindert, en connen nyet naerlaeten, nae onse schuldige plicht, dieselve zeer ootmoedelyck te bidden, vuytter herten te willen stellen alle zwaricheyt desen aengaende, sich betrouwende alleenlick op den Almogenden, als getroost wezende op de onschult, die ons en allen verstandigen genoegh bekend is, nemende eenen spiegel aen David ende andere Godtvruchtige mannen, die, met patientie ende met zuivere consciencie, allen tegenspoet

en machinatie van den Vyandt te boven zyn
gecomen , door die gratie van den Heere
der Heeren , die der Coningen ende Prinses
herten ende wille in Zyne handt heeft , ende
regiert naar Zyne belieste. Hier mede

Doorluchtige, Hoochgeboren Vorst, Gem-
dige Heere &c. vuyt Middelburch den xxv
September 1580. *Raden.*

*Register C. ter Staaten Grifse van Zee-
land, Folio 342.*

